

SPIRAEA

Het belangrijke geslacht *Spiraea* is in Nederland nog nooit op sierwaarde gekeurd. Eén van de redenen is, dat het zeer groot en gevarieerd is. Goede, recente literatuur over *Spiraea* is er niet. De enige monografie, van ZABEL: 'Die strauchigen Spiräen' dateert van 1893(!).

Tijdens de in de periode 1972-1976 gehouden keuringen in de sortimentstuin van het Proefstation voor de Boomkwekerij, Boskoop is gebleken, dat een herziening van het gekweekte sortiment wel nuttig kan zijn. In het meest recente boek van BOOM ('Nederlandse Dendrologie', ed. 9, 1975) worden 75 *Spiraea*'s beschreven, waarvan er slechts 30(!) worden gekweekt. Een vijftal andere, wel in de Nederlandse kwekerijen voorkomende *Spiraea*'s, worden in 'Nederlandse Dendrologie' in het geheel niet genoemd.

Men heeft in het geslacht *Spiraea* drie secties onderscheiden, nl.:

I. CHAMAEDRYON

Bloemen wit, in schermen of schermvormige trossen, bloeiende aan de takken van het vorige jaar.

Dit zijn bekende voorjaarsbloeiers met witte bloemen zoals: *S. × arguta*, *S. × cinerea*, *S. nipponica*, *S. trilobata* en *S. × vanhouttei*.

II. CALOSPIRA

Bloemen in platte tuilen.

Deze sectie bestaat uit twee duidelijk van elkaar te onderscheiden groepen:

- Tuilen langs de meestal overhangende takken van het vorige jaar; bloemen wit. Hiertoe behoort slechts een klein aantal rond de eeuwwisseling bekend geworden soorten uit China en de Himalaya, die in juni-juli bloeien, zoals: *S. catescens* 'Myrtifolia', *S. henryi*, *S. sargentiana* en *S. veitchii*.
- Tuilen eindstandig, d.w.z. aan de uiteinden van de rechtopgaande twijgen van hetzelfde jaar; kleur van de bloemen meestal rose tot paarsrood. Deze bloeien vanaf juli tot in de herfst, o.a. *S. × bumalda* en cultivars, *S. japonica* en cultivars en *S. × margaritae*.

III. SPIRARIA

Bloemen in (kegelvormige) pluimen, meestal rose of paarsrose. Hiertoe behoren *S. × billiardii*, *S. douglasii* e.d. Veel sierwaarde hebben deze, meestal grote struiken vormende *Spiraea*'s niet.

Door het verschil in bloeitijden is deze indeling ook voor de praktijk van nut om het tijdstip en de wijzen van snoeien aan te geven.

GROEP I. De belangrijkste groep met in april, mei en juni bloeiende *Spiraea*'s met witte bloemen langs de takken aan het vorig-jarig hout. Dit houdt in, dat het eventueel nog snoeien eerst na de bloei behoort te geschieden.

De belangrijkste soorten, hybriden en cultivars, die gekeurd werden zijn, gerangschikt naar bloeitijd:

APRIL-MEI

- *** *Spiraea × cinerea* 'Grefsheim', de "verbetering" van *S. × arguta* met grotere bloeiwijzen. (De cultivar 'Graciosa' lijkt hier veel op, maar is minder mooi.)
- ** *Spiraea × arguta*, bekende vroegbloeiende hybride, die nog steeds tot de allerbeste vroeg bloeiende *Spiraea*'s behoort; zeer geschikt voor lage heggen.

MEI-JUNI:

- *** *Spiraea × vanhouttei*, één van de bekendste.
- ** *Spiraea trilobata*, één van de mooiste laag blijvende soorten (80-100 cm), verdient meer aandacht.

JUNI:

- *** *Spiraea nipponica*, tot nog toe in de meeste kwekerijen bekend onder de naam *S. arcuata*. Een 2-2.5 m hoge struik.
- ** *Spiraea nipponica* 'June Bride', een nieuwe naam voor de laag-blijvende (1 m) vorm.
- ** *Spiraea nipponica* 'Snowmound', zeer dichte struik van 1.5 m.

Tot groep I zou ook gerekend kunnen worden de wit bloeiende soorten uit de sectie CALOSPIRA, die in juni-juli bloeien. Voor de praktijk zijn dit laatbloeiende *Spiraea*'s met witte bloemen langs de overhangende takken.

De beste zijn:

JUNI

- ** *Spiraea sargentiana*, zeer grote bloeiwijzen met helder witte bloemen; een 2-2.5 m struik.
- * *Spiraea henryi*, ook een 2-2.5 m struik met brede bloemtuiten.

JUNI-JULI

- * *Spiraea veitchii*, witte bloemen langs 3-4 m hoge takken.

GROEP II. Deze groep bevat de bekende *Spiraea*'s met platte tuilen aan het nieuwe schot. Het zijn alle lage struiken die pas in juni-juli beginnen te bloeien en dikwijls tot augustus doorbloeien. Deze struiken moeten elk jaar of eens in de paar jaar 's winters drastisch worden teruggesnoeid. De belangrijkste zijn:

- * *Spiraea albiflora*, lage groeiwijze, witte bloemen.
- ** *Spiraea × bumalda* 'Anthony Waterer', de donkerder bloeiende (***) 'Dart's Red', de gekroesd-bladige (*) 'Crispa' en de hogergroeiende (*) 'Froebeli'.
- ** *Spiraea × bumalda* 'Goldflame', een bijzondere 'bladplant' met bronsgeel, later geel gekleurde bladeren.
- * *Spiraea japonica* 'Little Princess', compacte struik, bloemen bleekrose.
- * *Spiraea × margaritae*, hoger tot 1.25 m; lichtrose bloemen.

GROEP III. Van de laatbloeiende soorten met paarsrose pluimen in juli-augustus worden alleen aanbevolen:

- * *Spiraea × billiardii* 'Triumphans', 2.5-3 m hoge struik.
- * *Spiraea tomentosa*, paarsrose; 1.5 m hoge struik.

KEURINGSRAPPORT

VAN DE KEURINGSCOMMISSIE KONINKLIJKE VERENIGING VOOR BOSKOOPSE CULTUREN

- Waardering: *** = uitstekend (*excellent*)
 ** = zeer goed (*very good*)
 * = goed (*good*)
 s = voor speciale doeleinden (*for special purposes*)
 0 = kan vervallen (*can be eliminated*)

* **Spiraea albiflora** — Japan, 1867

syn. *S. callosa* 'Alba'

GROEIWIJZE: lage, bossig-opgaande struik, 50–60 cm met sterk vertwijgende takken, een bolronde plant vormend.

BLADEREN: smal, 3–5 (–7) cm lang, 1–2 cm breed, lichtgroen.

BLOEMEN: wit, tamelijk klein, in vlakke tuilen, eind juli-midden augustus.

Een uit Japanse tuinen in 1867 in Nederland ingevoerde, lage struik.

Vormt in beplantingen een goed contrast met de bijna gelijktijdig bloeiende, ook laag blijvende 'Athony Waterer' en dergelijke *Spiraea*'s.

Spiraea albiflora 'Shirobana' — zie *Spiraea japonica* 'Shirobana'

Spiraea arcuata — zie onder *Spiraea nipponica*

** **Spiraea × arguta** (Zabel, Duitsland 1884)

(*S. multiflora* × *thunbergii*)

GROEIWIJZE: sterk vertakte struik, ongeveer 1.5 m, met zeer veel dunne, iets overhangende takken en twijgen.

BLADEREN: lancetvormig, 3–4 cm, lichtgroen.

BLOEMEN: zuiver wit, in kleine schermen langs de takken, soms eind april, meestal eerste helft van mei.

Eén van de vroegst bloeiende *Spiraea*'s; de dunne takken zijn geheel bedekt met kleine witte bloemschermpjes. De uiteinden van de takken zijn jammer genoeg dikwijls kaal of dood.

De als cultivars van *Spiraea × arguta* beschreven 'Grefsheim' en 'Graciosa' behoren tot *Spiraea × cinerea*.

Spiraea × arguta 'Compacta' — zie *Spiraea × cinerea*

Spiraea × arguta 'Graciosa' — zie *Spiraea cinerea* 'Graciosa'

Spiraea × arguta 'Grefsheim' — zie *Spiraea cinerea* 'Grefsheim'

o **Spiraea bella** — Himalaya, 1823

GROEIWIJZE: tamelijk grote, opgaande struik tot 1.5 meter.

BLADEREN: eirond, 2.5–5 cm lang.

BLOEMEN: lichtrose, in zeer kleine, losse, bolronde tuilen, einde mei–begin juni.

In geen enkel opzicht opvallende soort met weinig bloemen.

s **Spiraea betulifolia** var. **aemiliana** — Japan

GROEIWIJZE: een opgaande struik, ongeveer 100 cm hoog (niet 20–30 cm zoals KRÜSMANN vermeldt).

BLADEREN: zeer decoratief, 3–5 cm, bijna rond, gekarteld.

BLOEMEN: wit, in dichte tuilen (diameter 5–6 cm) aan het uiteinde van de recht-opstaande takken; bloeitijd eind mei tot midden juni. Helaas ontsieren de verdorde, bruine bloeiwijzen de plant direkt na de bloei.

Onbekende, naar het zich laat aanzien toch wel goede *Spiraea* met witte bloemen in vlakke tuilen aan het einde van de opstaande takken. Het is de vroegst bloeiende van de CALOSPIRA-groep, waartoe onder andere ook de cultivars van *Spiraea × bumalda* en *S. japonica* behoren.

o **Spiraea × billiardii** (Billiard, Frankrijk 1854)

(*Spiraea douglasii* × *salicifolia*)

GROEIWIJZE: sterk groeiende struik, ongeveer 2.5 m hoog.

BLADEREN: alleen aan de onderkant groen-grijsviltig, daardoor afwijkend van *S. douglasii*, waarvan de bladeren aan beide zijden licht grijsviltig zijn.

BLOEMEN: paarsrose in pluimen in juli.

Struik met paarsrose bloemen in de zomer, die echter wat sierwaarde aangaat overtroffen wordt door de cultivar 'Triumphans', de enige hoog groeiende *Spiraea* met rose pluimen in de zomer die de waardering * verkreeg.

o **Spiraea × billiardii 'Macrothyrsa'** (Zabel, Duitsland 1870)

syn. *S. × macrothyrsa*

S. menziesii 'Macrothyrsa'

Gelijkend op 'Triumphans', maar met iets bredere, paarsrose bloeiwijzen; bloeit later (midden juli-september). Gezien zijn betrekkelijk geringe sierwaarde, door de Keuringscommissie met o. gewaardeerd. Wordt in Amerika wel gebruikt voor taludbeplantingen; door zijn breed uitgroeiend wortelstelsel wordt erosie tegengegaan.

Zou volgens REHDER niet tot *S. × billiardii* behoren, maar een hybride zijn van *S. douglasii* × *S. latifolia*.

* **Spiraea × billiardii 'Triumphans'** (Duitsland 1893)

syn. *Spiraea menziesii* 'Triumphans'

GROEIWIJZE: sterk groeiende struik van 2.5–3 meter met opgaande takken.

BLADEREN: iets kleiner dan die van de soort, 3–6 cm lang.

BLOEMEN: donker paarsrose in grote tuilen, 20 cm hoog en 8–10 cm breed, begin juli-augustus.

Eén van de beste en de meest grootbloemige van de *Spiraea*'s met rose bloemen in pluimen gedurende de zomer.

Groeit volgens Engelse literatuur niet op kalkhoudende gronden.

Spiraea bullata — zie *Spiraea japonica* 'Bullata'

Spiraea × bumalda

(*S. albiflora* × *japonica*)

Tot deze, reeds in 1890 beschreven hybride, behoren een aantal zeer bekende cultivars.

** **Spiraea × bumalda 'Anthony Waterer'** (Waterer, Engeland 1875)

GROEIWIJZE: lage, opgaande struik, 60–80 cm.

BLADEREN: smal, tot 7 cm, meestal met enkele geelachtig witte blaadjes tussen de normale bladeren.

BLOEMEN: licht karmijnrood (lichter verbloeiend) in dichte, platte tuilen aan het eind van nieuwe scheuten, vanaf begin juli tot eind augustus.

Eén van de meest bekende *Spiraea*'s, zeer geschikt voor grote, lage vak-beplantingen. Het jaarlijks of eens in de paar jaren geheel terugsnijden van de struiken is aanbevelenswaardig.

Uit deze cultivar zijn sports (mutanten) ontstaan met min of meer donkerder gekleurde bloemen. De meeste zijn niet erg standvastig, o.a. 'Coccinea' en 'Walluf'. De diepst roodbloeiende cultivar is 'Dart's Red'.

o **Spiraea × bumalda 'Coccinea'** (Nederland, ca. 1950)

Een sport uit 'Anthony Waterer' met iets donkerder gekleurde bloemen. Is niet standvastig en praktisch niet afwijkend van 'Anthony Waterer'.

* **Spiraea × bumalda 'Crispa'** (Hesse, Duitsland 1923)

GROEIWIJZE: iets meer gedrongen dan de vorige cultivar; 50–60 cm hoog.
BLADEREN: golvend, gekroesd en gezaagd, daardoor sterk afwijkend van alle andere vormen.
BLOEMEN: als die van Anthony Waterer'.

Aardige heester vanwege zijn opvallend gekroesde bladeren. Wordt (te) weinig gekweekt.

*** **Spiraea × bumalda 'Dart's Red'** (Darthuizer Boomkw. 1976)

syn. *Spiraea × bumalda* 'Dart's Improved' (Darthuizer Boomkw. 1972)
GROEIWIJZE: als die van 'Anthony Waterer'.
BLADEREN: als die van 'Anthony Waterer'.
BLOEMEN: zeer mooi, diep karmijnrood, iets lichter verbloeiend, begin juli tot eind augustus.

Deze, uit Engeland afkomstige en door de Darthuizer Boomkwekerijen, Leersum benaamde sport van 'Anthony Waterer', is wat bloemkleur aangaat een goede verbetering.

Werd eerst onder de naam 'Dart's Improved' in de handel gebracht, een naam die volgens de CODE niet juist is. In overleg met Darthuizer Boomkwekerijen is deze naam nu veranderd in 'Dart's Red'.

* **Spiraea × bumalda 'Froebeli'** (Froebel, Zwitserland 1892)

GROEIWIJZE: tamelijk hoog groeiend voor deze groep, 80–100 cm.
BLADEREN: breder en groter dan die van 'Anthony Waterer', aan, in de jeugd, roodbruine scheuten. Heeft géén witbonte blaadjes.
BLOEMEN: karmijnrose, in grote, vertakte tuilen; juli-september.

Grovere, opgaande struik met lichter gekleurde bloemen. Is bijzonder winterhard. Zo nu en dan geheel terugsnoeien is aan te bevelen.

** **Spiraea × bumalda 'Goldflame'** (Shum's Nurs., U.S.A. ca. 1960)

GROEIWIJZE: lage, opgaande struik 60–80 cm.
BLADEREN: elliptisch, tot 7 cm, opvallend gekleurd; in het voorjaar bronskleurig, daarna goudgeel, in de zomer verkleurend tot bleekgeel.
BLOEMEN: paarsrood tamelijk kleine tuilen; minder mooi afstekend tegen het gele blad.

Vooraf in het voorjaar en de voorzomer opvallend mooie brons- tot goudgeel gekleurde bladplant. Een sport uit 'Anthony Waterer', gevonden door Shum's Nursery, Rochester, N.Y. en verspreid door de Royal Botanical Gardens, Hamilton, Ont., Canada.

Ingevoerd door F. J. Grootendorst & Zonen B.V., Boskoop in 1970.

Spiraea callosa 'Alba' — zie *Spiraea albiflora*

* **Spiraea canescens 'Myrtifolia'**

GROEIWIJZE: elegante, opgaande struik met enigszins overhangende takken, 1.5–2 m hoog.
BLADEREN: zeer klein (12–15 mm lang, 5 cm breed), groen, onderkant blauwachtig.
BLOEMEN: roomwit, langs de takken; bloeitijd eind juni. Niet overvloedig bloeiend.

Deze grote struik wordt vooral geplant vanwege het bijzonder mooie blad. Behoort tot de groep laatbloeiende witte *Spiraea*'s. Is te herkennen aan de kantige twijgen en takken.

Is een kleinbladige vorm van *S. canescens*, die in de Himalaya groeit.

o **Spiraea cantoniensis** — China, ingevoerd uit Japan, 1824

syn. *S. reevesiana*

Breed uitgroeiende struik tot 1.5–2 m met hoog witte bloemen in trosvormige schermen langs de overbuigende takken; bloeit begin tot midden juni. Bloemen schaars, heeft dus weinig sierwaarde.

o **Spiraea cantoniensis 'Lanceata'**

syn. *S. reevesiana flore pleno*

Een gevuldbloemige cultivar met smallere bladeren dan die van de soort; ook schaars bloeiend. Heeft daardoor niet veel sierwaarde. Bloeitijd midden juni.

s **Spiraea chamaedryfolia** var. **ulmifolia** — Z.O. Europa en N.O. Azië 1790

GROEIWIJZE: opgaande struik, ongeveer 1.5–2 m hoog.
BLADEREN: eirond, dubbel gezaagd.
BLOEMEN: in 'dof'-wit bloeiende, iets bolvormige schermen langs de takken.
Bloeitijd midden mei tot midden juni.

Forse struik; wordt alleen aanbevolen voor export naar streken met strenge winters.

s **Spiraea × cinerea** (Duitsland ca. 1884)

(*S. cana* × *hypericifolia*)
syn. *Spiraea × arguta* 'Compacta'

GROEIWIJZE: een zeer dichte, fijn vertakte struik van ruim 1 m hoogte.
BLADEREN: lichtgroen, klein en smal, 2–3 cm, gaafrandig, grijswit behaard.
BLOEMEN: wit, zeer klein, langs de dunne takjes, eind april tot begin mei.

Een kleine struik, die door de weinige en bovendien kleine bloempjes als bloemstruik weinig waarde heeft. Is wel aardig vanwege het fijne blad. Geschikt voor kleine heggen.

Spiraea × cinerea 'Dart's Profusion' — zie *Spiraea 'Dart's Profusion'*

o **Spiraea × cinerea 'Graciosa'** (Knol ca. 1960)

syn. *Spiraea × arguta* 'Graciosa'
GROEIWIJZE: sterk vertakte struik tot 1.5 m met gedeeltelijk overhangende takken.
BLADEREN: klein, 3–4 cm, lichtgroen, in het najaar meer grijswit behaard.
BLOEMEN: helder wit in schermen van 1.5–2 cm, langs afstane, aan het einde iets overhangende takken. Bloeitijd midden april tot begin mei.

'Graciosa', in Nederland in de handel gekomen als een forser groeiende vorm van *Spiraea × arguta* bloeit iets vroeger dan laatstgenoemde. Deze cultivar blijkt een vorm te zijn van *Spiraea × cinerea*.

In afwijking daarvan groeit 'Graciosa' hoger en bloeit met grotere schermen langs forser takken, die tot bijna horizontaal overbuigen.

De in Noorwegen gevonden 'Grefsheim' lijkt in groeiwijze geheel op 'Graciosa', maar heeft grotere bloeiwijzen en is beslist mooier. Vandaar de o voor 'Graciosa'.

*** **Spiraea × cinerea 'Grefsheim'** (Grefsheim Planteskole, Noorwegen 1954)

syn. *Spiraea × arguta* 'Grefsheim'
GROEIWIJZE: sterk vertakte struik tot 1.25 m, gedeeltelijk met overhangende takken.
BLADEREN: klein, 3–4 cm, lichtgroen in de zomer, in oktober grijswit behaard.
BLOEMEN: helder wit in scherm van 1.5–2 cm doorsnede, langs de afstaande, aan het einde iets overhangende takken. Bloeitijd midden april tot begin mei.

Een bijzonder mooie struik, met in het voorjaar prachtige witte bloemen. De scherm-pjes zijn forser en de bloeiwijzen langer dan die van de als struik erg veel er op ge-lijkende 'Graciosa'.

Wanneer ze niet in bloei staan gelijken deze twee cultivars als twee druppels water op elkaar. 'Grefsheim' is in bloei beslist mooier dan 'Graciosa'. Het zal moeilijk zijn deze twee cultivars, die reeds jaren als identiek werden beschouwd, nu weer uit elkaar te halen.

In oktober 1976 viel mij op dat de blaadjes van 'Graciosa' lichtgroen waren en die van 'Grefsheim' grijsgroen (behaard).

o **Spiraea 'Dart's Profusion'** (Darthuizer Boomkw. 1967/1972)

syn. *Spiraea* × *cinerea* 'Dart's Profusion'

Deze *Spiraea* werd voor het eerst beschreven in het 'Darthuizer Vademecum' (1972). Bloemen roomwit in ca. 1.5 cm bolvormige schermpjes; bladeren opvallend grijs-groen, klein; groeiwijze sierlijk.

Deze *Spiraea* is geen cultivar van *Spiraea cinerea*; bloeit midden mei (!). Waartoe hij wel behoort is niet bekend. De bloemen zijn niet zuiver wit; vandaar de waardering o bij de keuring.

o **Spiraea 'Dart's White Pearl'** (Darthuizer Boomkw. 1970/1972)

syn. *Spiraea nipponica* 'Dart's White Pearl'

Een struik van ongeveer 1.5 m, in habitus min of meer gelijkend op *Spiraea van-houttei* of op een sterker groeiende *Spiraea trilobata*.

Deze struik wordt in het 'Darthuizer Vademecum' (1972) als volgt beschreven: 'Bloemen wit, groeiwijze meer opgaand en iets hoger dan de soort. Onbenaamde vorm uit Amerika en door ons geïntroduceerd. Draagt de bloemen meer aan de buitenzijde van de struik dan de soort.'

Deze struik behoort niet tot *Spiraea nipponica*. Is géén verbetering binnen het *Spi-raea*-sortiment.

o **Spiraea douglasii** — Westelijk Noord-Amerika

GROEIWIJZE: opgaande struik, 2–2.5 m met roodbruine takken.

BLADEREN: groot (4–8 cm), bijvenzijds grijsgroen, aan de onderzijde grijsviltig behaard.

BLOEMEN: paarsrose, in smalle behaarde, 10–18 cm lange pluimen. Bloeitijd juli-augustus.

Eén van de grove *Spiraea*'s met paarsrose bloemen in pluimen, in juli-augustus bloeiend.

Komt in de kwekerijen zelden soortecht voor. Meestal wordt in plaats van deze grijs-bladige soort met smalle tuilen de hybride *S. × billiardii* (of een cultivar hiervan, bijv. 'Triumphans') gekweekt, die bredere bloemtuien heeft.

* **Spiraea henryi** — Midden en Westelijk China, 1900

GROEIWIJZE: hoge struik tot 2–2.5 m met roodbruine takken.

BLADEREN: tamelijk groot, 3–7 cm, boven het midden gezaagd.

BLOEMEN: wit, in 4–5 cm brede tuilen langs de lange takken; midden tot eind juni.

Deze hoge struik bloeit tegelijk met de roos 'Paul's Scarlet Climber', wanneer er wei-nig andere heesters bloeien. Zou in de jeugd iets vorstgevoelig zijn.

Spiraea japonica — Japan, ingevoerd in Nederland 1843

syn. *Spiraea callosa*

Een struik tot 1 m hoogte; opgaande groeiwijze. Bloeit omstreeks juli met lichtrose bloemen, in vlakke tuilen aan het einde van het nieuwe schot

De soort wordt in Nederland niet meer gekweekt. Is in het wild zeer variabel. Er zijn veel cultuurvariëteiten, waarvan hier te lande slechts enkele worden gekweekt.

s ** **Spiraea japonica 'Alpina'** (vóór 1960)

syn. *S. japonica* 'Nana'

S. japonica 'Nyewoods'

GROEIWIJZE: zeer laag, compact struikje; na 5 jaar in Boskoop slechts 30 cm hoog en breed.

BLADEREN: zeer klein (1–2 cm), donkergroen tot eind oktober.

BLOEMEN: rose, tot lichtrose verkleurend, in zeer gedrongen, iets bolronde tuilen aan het nieuwe schot; bloeitijd juni–juli.

Opvallend laag struikje met fijne, donkergroene blaadjes en kleine rose bloempjes in juni–juli. Is één van de kleinste vormen, geschikt voor randbeplanting en lage heggen. N.B. Is niet dezelfde als de hoger (60–80 cm) groeiende *Spiraea japonica* 'Little Princess', die iets lichter rose bloemen heeft.

s * **Spiraea japonica 'Bullata'** (Japanse tuinen, ingevoerd 1882)

syn. *Spiraea bullata*

Spiraea crispifolia

GROEIWIJZE: zeer dicht, laag struikje tot 30–40 cm.

BLADEREN: klein, 1–3 cm, opvallend donkergroen, bobbelig en gekroesd, grof gezaagd.

BLOEMEN: donkerrose tot roserood in kleine tuitjes aan het einde van het jonge schot; juli.

Aardig laag plantje met donkerrose bloempjes in de zomer. Werd vroeger als een soort (*S. bullata*), afkomstig uit Japan, beschreven. MAKINO (Japan) en HILLIER (Engeland) beschouwen deze dwergplant als een vorm van *S. japonica*, wat mij juist lijkt.

* **Spiraea japonica 'Little Princess'** (de Bruin 1964)

GROEIWIJZE: dichte, sterk vertakte struik, van 50–60 (–80) cm.

BLADEREN: klein, 2–4 cm, lichtgroen, onderzijde grijsgroen.

BLOEMEN: bleekrose, aan losse, tot 5 cm brede tuilen; bloeitijd juni–juli.

Aardige struik twee tot drie weken vóór 'Anthony Waterer' bloeiend. Een door W. de Bruin Gz., Boskoop uit Duitsland geïmporteerde *Spiraea*, die door BOOM (in 'Dendroflora' 3, 1966) werd beschreven.

Jammer genoeg werd door BOOM de veel lagere 'Alpina' als een synoniem van 'Little Princess' vermeld. Beide zijn, vooral als iets oudere plant (4–5 jaar) zeer verschillend in hoogte. In oktober is het blad van 'Little Princess' lichtgroen, dat van 'Alpina' zeer donkergroen.

s **Spiraea japonica 'Macrophylla'** (Simon-Louis, Frankrijk 1866)

GROEIWIJZE: grove struik, meer dan 1,5 meter.

BLADEREN: opvallend groot (tot 14 cm), bobbelig en bolrond. De bladeren aan het jonge schot zijn bruinrood gekleurd.

BLOEMEN: onopvallend; zeer klein, flets rose.

Alleen aan te planten vanwege het mooie, in de jeugd bruinrode blad. Heeft een fraaie roodachtige herfstkleur.

s **Spiraea japonica 'Shirobana'** (Japan, vóór 1963)

syn. *S. albiflora* 'Shirobana'

GROEIWIJZE: forse, opgaande struik, 80(–100) cm hoog.

BLADEREN: lancetvormig, 3–5(–7) cm lang, gezaagd, getand, lichtgroen.

BLOEMEN: in vlakke tuilen; voornamelijk wit met in dezelfde tuil enkele rose-rood gekleurde bloempjes, eind juli–half augustus.

Door de tweekleurige bloeiwijzen iets apart in het sortiment.

Deze in Japan gekweekte vorm werd enkele jaren geleden door W. J. Spaargaren B.V. te Boskoop onder de naam *Spiraea* 'Shirobana' uit Japan geïmporteerd.

* **Spiraea x margaritae** (Zabel, Duitsland 1885)

(*S. japonica* x *superba*)

GROEIWIJZE: opgaande struik tot 1.25 m.

BLADEREN: 5-8 cm lang, 3-4 cm breed, mat donkergroen.

BLOEMEN: lichtrose, in tot 15 cm brede, zeer losse, vlakke tuilen aan het eind van het jonge schot; bloeitijd begin juli tot augustus, gedeeltelijk doorbloeiend tot in september.

Tamelijk hoge, in de zomer bloeiende struik; valt bij slecht weer dikwijls uit elkaar, hetgeen een nadeel is. Het verdient aanbeveling de struik in het voorjaar sterk in te snoeien.

*** **Spiraea nipponica** — Japan, ingevoerd in Nederland ongeveer 1870

syn. *Spiraea arcuata* (van de Ned. kwekerijen); niet *Spiraea arcuata* HOOK. f.

GROEIWIJZE: tamelijk hoge, opgaande struik (2-2.5 m) met sterk overbuigende takken; de kantige twijgen zijn roodbruin.

BLADEREN: breed-ovaal tot eirond, 1.5-3 cm lang, donkergroen, onderzijde blauwachtig; de bladeren blijven tot in november groen.

BLOEMEN: helder wit, groot, 8 mm doorsnede, in dichte, halfbolronde schermen (3-4 cm doorsnede). Elk bloemscherm staat op een klein twijgje aan de bovenkant van de bijna horizontale of overgebogen takken. Bloeitijd juni.

Deze zeer robuuste struik met sterk overhangende takken is één van de mooiste wit bloeiende *Spiraea*'s in juni. Groeit gemakkelijk van winterstek.

De boven beschreven *Spiraea* is in Nederland algemeen bekend onder de foutieve naam *Spiraea arcuata*. De echte *S. arcuata* is een zeer kleine, niet winterharde struik uit de Himalaya met blaadjes van 1-1.5 cm en is bij ons niet in cultuur. Roy Lancaster (Hillier & Sons) Engeland heeft hiervan in 1971 in Nepal zaad verzameld; enkele kleine struikjes met kleine 'ronde' blaadjes staan nu op het Proefstation te Boskoop.

Spiraea nipponica, de grote struik werd volgens Boom ('Ned. Dendrologie') uit Japan ingevoerd door von Siebold vóór 1870. Is toen niet verspreid; zou volgens Krüssmann in 1908 wederom zijn ingevoerd.

Van *Spiraea nipponica* zijn enkele geografische variëteiten bekend, die nogal wat afwijken van de boven beschreven soort. Enkele hiervan zijn hier en daar in cultuur, meestal als kloon.

Spiraea nipponica 'Dart's White Pearl' — zie *Spiraea 'Dart's White Pearl'*

** **Spiraea nipponica 'June Bride'** (nieuwe naam) ¹⁾

GROEIWIJZE: brede dwergstruik van ongeveer 1 m hoog en breed, met korte, overhangende takken.

BLADEREN: ovaal, 2-3 cm, onderzijde grijsachtig, zwak getand aan de top.

BLOEMEN: prachtig wit in talrijke kleine schermen; bloeitijd juni.

Dit is de kleinste in juni wit bloeiende *Spiraea*, alléén al waardevol vanwege zijn habitus.

NAAM. Deze lage *Spiraea* is al een tiental jaren (of langer) in Nederland in cultuur onder de naam *Spiraea nipponica*, hierboven beschreven als een 2.5 m hoge struik.

Volgens Boom behoort ook deze lage struik tot *Spiraea nipponica*. Daarom heb ik deze lage struik (waarvan de herkomst nog onbekend is) een cultivarnaam gegeven.

Voor zover mij bekend is deze cultivar niet eerder benaamd.

¹⁾ *Spiraea nipponica* 'June Bride' (new name).

Dwarf shrub to about 1 m high and wide, with short, arching branches. Leaves oval, 2-3 cm, underside greyish, slightly dentate, toothed at apex. Flowers white in numerous small clusters in June.

This low growing *Spiraea* has been grown in the Dutch nurseries under the name of *S. nipponica*, which is a strong - growing shrub to 2.5 m.

'June Bride' is the smallest of the June flowering *Spiraeas*.

o **Spiraea nipponica 'Rotundifolia'**

Zeer losse, open struik met bijna ronde, donkergroene blaadjes. De bloemen zijn tamelijk groot; juni. Zou in Engeland in oude tuinen veelvuldig voorkomen.

Kwam uit Japan omstreeks 1882. Weer door Hillier in Engeland verspreid. Géén mooie habitus; te los groeiend. Wordt in Nederland niet gekweekt.

Spiraea nipponica var. **tosaensis** — Japan, 1935

Een variëteit uit Japan, zeer dicht vertakt met langwerpige (!) blaadjes, 1-3 cm lang, gaafrandig of iets gezaagd aan de top.

Van deze sterk variabele variëteit uit Japan wordt, voor zover bekend, slechts één kloon gekweekt, die door Gulf Stream Nurseries in U.S.A. 'Snowmound' werd genoemd. Deze goede kloon was ter keuring en wordt dan ook in dit rapport onder de cultivarnaam 'Snowmound' gewaardeerd.

** **Spiraea nipponica 'Snowmound'** (Gulf Stream Nurseries, U.S. ongeveer 1955)

GROEIWIJZE: zeer dichte struik tot 1.5 m met veel dunne, opgaande ook wat schuin opgaande takken en twijgen.

BLADEREN: langwerpig tot spatelvormig, 1-3 cm lang, slechts 3-8 mm (!) breed; vallen pas begin november af.

BLOEMEN: mooi wit, in kleine schermen (van 2-3 cm doorsnede) langs de takken; in juni, iets later dan die van de soort.

Deze zeer dichte struik met opgaande bloemschermen is één van de mooiste in juni bloeiende *Spiraea*'s.

o **Spiraea x pikoviensis**

(*Spiraea crenata* x *media*)

Een struik van 1.5 m met 'onzuiver' witte bloemen in schermen langs de takken in mei. In het wild in Polen gevonden (1816). Heeft geen bijzondere sierwaarde.

o **Spiraea prunifolia** (cultuurplant uit Japan; ingevoerd 1843)

syn. *Spiraea prunifolia* 'Plena'

GROEIWIJZE: los en zeer spaarzaam vertakte struik met overhangende takken tot 1.5 m hoogte.

BLADEREN: glimmend groen, 2-4 cm.

BLOEMEN: gevuld (als kleine rozetjes), ongeveer 1 cm doorsnede, in losse schermen. Bloeitijd mei.

Een slordig uitziende struik met maar weinig bloemen. Op zich zelf zijn de bloemen wel aardig; desondanks maakt deze *Spiraea* een armetierige indruk. De takken hebben in het voorjaar veel dode toppen.

De enkelbloemige *S. prunifolia* 'Simpliciflora' is in het wild in China gevonden. Schijnt ook geen sierwaarde te hebben.

o **Spiraea salicifolia** — Noordelijk Europa en Azië

Sterk uitstoelende struik met opgaande takken, tot 1 à 1.5 meter. Bloemen lichtrose, in kleine tuilen.

Door het Proefstation voor de Boomkwekerij te Boskoop, uit Engeland geïmporteerd ter vergelijking met andere soorten. Blijkt géén sierwaarde te hebben.

** **Spiraea sargentiana** — Westelijk China, 1908

GROEIWIJZE: forse, breed groeiende heester van 2-2.5 m met sterk overhangende takken.

BLADEREN: klein (2-3 cm), smal, bovenzijde fijn behaard.

BLOEMEN: opvallend zuiver wit, in 3-4 cm brede tuilen; midden juni.

Dit is de 'vroegste' van de drie laat bloeiende witte *Spiraea*'s uit China (met *S. henryi* en *S. veitchii*). Bloeit tegelijk met *Pyracantha* met bijzonder zuiver witte bloemen. Een klein bezwaar is de betrekkelijk korte bloeitijd.

Spiraea 'Snowmound' — zie *Spiraea nipponica* 'Snowmound'

s **Spiraea 'Snowwhite'** (Skinner, Canada vóór 1960)

(*S. trichocarpa* × *trilobata*)

GROEIWIJZE: als die van *Spiraea trilobata*, maar hoger, tot 1.5 m.

BLADEREN: lichtgroen, als die van *S. × vanhouttei*.

BLOEMEN: roomwit, in kleine schermen langs de takken. Bloeitijd eind mei tot half juni.

Gelijkt op *Spiraea trilobata*, maar groeit forser en heeft meer roomkleurige bloempjes; alleen cultuurwaarde voor bijzonder koude gebieden.

Niet te verwarren met *Spiraea* 'Snowmound', een selectie uit *Spiraea nipponica*.

Spiraea 'Fairy Queen' (Skinner) lijkt zeer veel op 'Snowwhite'; deze ontstond uit dezelfde ouders. Hij heeft minder witte bloempjes.

o **Spiraea thunbergii** — China, ingevoerd uit Japan, 1859

GROEIWIJZE: zeer fijn vertakte struik, 1.25 m.

BLADEREN: zeer klein, 2–4 cm, lancet-lijnvormig, lichtgroen, scherp gezaagd.

BLOEMEN: vuil wit, in armbloemige schermpjes langs de takken; bloeitijd half april-begin mei.

Bloeit ongeveer een week vóór *S. arguta* en is daarmee de vroegst bloeiende *Spiraea*. Fijnbladige struik; heeft in vergelijking met ongeveer gelijktijdig bloeiende *Spiraea*'s (*S. × arguta* en *S. cinerea* 'Grefsheim') géén sierwaarde; te schaarse bloei, niet zuiver witte bloempjes.

* **Spiraea tomentosa** — Oostelijk Noord-Amerika, 1736

GROEIWIJZE: breed opgaande, door de grond woekerende struik van ongeveer 1.5 m met bruin gekleurde, aanvankelijk bruinviltige takken.

BLADEREN: met geelachtig grijze beharing aan de onderkant.

BLOEMEN: paarsrose, in attractieve smalle pluimen, 10–15 cm lang; juli-augustus.

De pluimen gelijken wel iets op die van *Astilbe sinensis* 'Pumila'.

Deze soort werd gewaardeerd met een * voor zijn compacte groeiwijze; de meeste andere gekeurde *Spiraea*'s met (paars-)rose bloemen in pluimen, worden meestal 2–3 meter hoog. Is in Nederland nog slechts bij enkele kwekers in cultuur.

s **Spiraea trichocarpa** — Korea, 1920

GROEIWIJZE: forse struik (tot 2 m) met overgebogen takken.

BLADEREN: 2.5–5 cm, eirond-lancetvormig.

BLOEMEN: vuil wit met tamelijk donker centrum (meeldraden), in 3–5 cm brede schermen langs de takken.

Aan te bevelen als grovere struik, die begin tot midden juni bloeit. Bijzonder winterhard.

Een hybride van *S. trichocarpa* met *S. trilobata* is 'Snowwhite', die in groeiwijze tussen beide ouders staat.

** **Spiraea trilobata** — Noord-China tot Siberië, 1801

syn. *Spiraea grossularifolia vera*

GROEIWIJZE: brede en lage heester (80 cm hoog, 100 cm breed) met breed uitgaande, iets overbuigende takken.

BLADEREN: bijna rond met 3 stompe lobben.

BLOEMEN: prachtig wit, in rijk bloeiende schermen langs de overbuigende takken; mei tot begin juni.

Deze bijzonder winterharde soort doet denken aan een lager blijvende *Spiraea × vanhouttei*.

Zeer mooie lage struik, tot nog toe vooral gevraagd voor export naar noordelijke landen. Vanwege zijn lage habitus is *Spiraea trilobata* waard om meer te worden aangeplant.

*** **Spiraea × vanhouttei** (Billiard, Frankrijk 1862)

(*Spiraea cantoniensis* × *trilobata*)

GROEIWIJZE: forse struik tot 2 m met in bogen overhangende takken.

BLADEREN: groen, eivormig, zwak gelobd, 3–4 cm lang.

BLOEMEN: zuiver wit in bijna vlakke schermen, overvloedig langs de lange overgebogen takken. Bloeitijd midden mei tot midden juni.

Een van de mooiste en bekendste *Spiraea*'s

* **Spiraea veitchii** — Midden- en Westelijk-China, 1900

GROEIWIJZE: één van de hoogst groeiende *Spiraea*'s (3–4 m) met sterke, tamelijk recht opschietende takken (tot 4 m), aan de uiteinden overgebogen.

BLADEREN: klein, 2–4 cm, ovaal-langwerpig, niet getand.

BLOEMEN: helder wit in 3–6 cm brede tuilen, vooral aan de toppen van de lange takken en aan het einde van de twijgjes; bloeitijd eind juni tot midden juli (!).

Deze grote struik bloeit het allerlaatst van de witte *Spiraea*'s (juli). Is te herkennen aan de niet getande blaadjes.